

BİR KÜLT EFSANESİ

TIM BURTON

Tim Burton'ın geçen yıllarda çektiği aynı adlı biyografik film yardımıyla artık geniş bir kitle tarafından tanınan Ed Wood, düşük bütçeli filmler dünyasında gerçek bir kral, ya-

şarken elde edemediği bir üne kavuşmuş, efsanevi bir sinemacı. Bu garip ve trajikomik illüzyonistin yaşamı üç perdelik bir oyun aslında: Film endüstrisine girmek için kendisini ve 'takımını' oluşturmaya çalıştığı 1948 ile 1953 arasındaki ilk yıllar; son derece aktif çalıştığı ve adeta bir film fabrikası gibi üretken olduğu ikinci dönem (1953 ile 1960 arası) ve belki de kendi filmlerine benzer şekilde basit, kırık dökük, parça parça ve sefil yılları (1960 ile 1978 arası). Tam adıyla Edward D.Wood Jr. sadece bir yönetmen değil, aynı zamanda oyuncu, senarist, görüntü yönetmeni, yapımcı, dublör, efekt uzmanı gibi çok farklı rolleri de bünyesinde toplamış komple bir sinemacıydı.

Özellikle pembe süveterler giymeye meraklı bir travesti, alkolik, pornocu ve uyuşturucu muhtelası olan Ed Wood, bütün bu unsurlardan muhtemelen karışım yaratarak kişiliği ve yaşamıyla örtüşen bir kariyer yarattı kendine.

Asla tamamlayamadığı, sessiz çekilmiş, son derece amatör ve düşük bütçeli ilk film çalışması "Laredo'nun Kavşakları" western tarzıydı.

Şaşırtıcı bir şekilde şiirsel dokunuşlar içeren bu yarım yamalak film hiç bir zaman seyirciyle buluşmadı.

Çocukluk kahramanlarından biri olan ünlü korku yıldızı Bela Lugosi'yle tanışması ve onu birlikte çalışmaya ikna etmesi, Wood'un bütün yaşamını temelinden değiştirdi ve Hollywood tarihinin en tuhaf kabuslarından birinin yaratılmasını sağladı.

Yaklaşık yirmi yıl boyunca uluslararası bir korku yıldızı olarak ün kazanmasına rağmen 50'lerin başlarında Lugosi, yaşlı, eroinman, sağlığını yitirmiş, sefalete düşmüş, işsiz bir oyuncu eskisiydi; ama bütün bu olumsuzlukları Wood'un ona olan düşkünlüğüyle görmesi imkansızdı. Bu garip ilişkinin ilk meyvesi 1953'te çekilen bir dokümanter havası uyandıran "Glen mi Yoksa Glenda mi?" (ya da diğer adıyla "Travesti") oldu. Wood'un kadın giymine olan düşkünlüğünün dışavurumu olan

1956'da Lugosi'yle ikinci çalışması "The Bride of the Monster / Canavarın Geline" ni gerçekleştirdi. Wood, filmlerini hiç bir sinemasal kurala uymaksızın kendi bildiği ve yarattığı bir üslupla adeta doğaçlama çekiyordu. Bela Lugosi'nin 1956'daki beklenen ölümü yine de Wood'u derinden sarstı. Çünkü sadece en iyi dostunu değil onunla yapmayı planladığı bütün projelerini kaybetmişti. Buna rağmen ölümünden sonra da Lugosi'yle çalışmayı sürdürdü; elindeki çeşitli çekim parçalarını kullanarak "Plan 9 From Outer Space / Uzaylıların 9 Numaralı Planı" nı çekti. "Tüm zamanların en kötü filmi" olarak tanımlanan bu efsanevi bilimkurgu temelde dönemin UFO heyecanının ve nükleer silah korkusunun yarattığı dalgayı kullanan tam bir klişeler geçidiydi. 1956 ile 1960 arası Wood, bir dizi film daha yönetti; yine korku tarzındaki "Night Of The Ghouls" veya "The Bride And The Beast" in yanı sıra melodrama yakın duran "The Sinister Urge" gibi çalışmalara imza attı. Bütün bu filmlerde kalitesizliğinden asla ödün vermemekle kendine özgü benzersiz üslubunu yarattı. Ancak bu tarihten sonra Ed Wood hayatını sürdürmek için seks filmleri çekmeye başladı ve bu mücadele onu alkolizme sürükledi. Tam bir sefalet ve düşkünlük içinde öldüğü güne kadar projelerinden ve sinema tutkusundan vazgeçmedi... Festival "Glen or Glenda / Glen mi Yoksa Glenda mı?", "The Bride of the Monster / Canavarın Geline", "Plan 9 From Outer Space / Uzaylıların 9 Numaralı Planı"yla Ed Wood'u anacak.

